

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie R. Ż. skazanego za czyn z art. 62 ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 24 sierpnia 2023 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt IV K 840/20

uchyła zaskarżony wyrok w punkcie III oraz w punkcie IX - w zakresie odnoszącym się do orzeczonego tam przepadku dowodu rzeczowego opisanego w punkcie 2 wykazu dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr [...] - i w tej części sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

R. Ż. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 26.02.2020 r. w W. na trasie szybkiego ruchu S [...] na wysokości ul. [...] w samochodzie marki M. o nr rej. [...] posiadał wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii środek odurzający w postaci kokainy w ilości 0,33 g

tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

2. w dniu 26.02.2020 r. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 Ustawy Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że będąc pod wpływem środka odurzającego w postaci kokainy i marihuany kierował pojazdem marki M. o nr rej. [...] po drodze publicznej tj. trasie szybkiego ruchu S [...] w W.

tj. o czyn z art. 178a §1 k.k.,

3. w dniu 27.02.2020 r. w W. przy ul. [...]1 posiadał wbrew przepisom ustawy znaczącą ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o łącznej wadze ok. 230,60 grama

tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt IV K 840/20, Sąd Rejonowy w W.:

I. oskarżonego R. Ż. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 1., wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za ten czyn, na podstawie powołanego wyżej przepisu, skazał go i wymierzył mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego R. Ż. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 2., wyczerpującego dyspozycję art. 178a §1 k.k. ustalając dodatkowo, że stężenie substancji czynnej amfetaminy w jego krwi wynosiło 310 ng/ml, zaś stężenie delta 9-THC w jego krwi wynosiło 2,7 ng/ml i za ten czyn, na podstawie powołanego wyżej przepisu, skazał go i wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- III. oskarżonego R. Ż. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 3., wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za ten czyn, na podstawie powołanego wyżej przepisu, skazał go i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
- IV. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 roku w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone w punktach I -III i wymierzył oskarżonemu R. Ż. karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
- V. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. Ż. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;
- VI. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego R. Ż. świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł (pięciu tysięcy złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
- VII. na podstawie art. 63 § 1 i § 5 k.k., na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 26 lutego 2020 roku (godz. 22:45) do dnia 28 lutego 2020 roku (godz. 13:15) zaokrąglając w górę do pełnego dnia oraz przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;
- VIII. na podstawie art. 63 § 4 k.k., na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 26 lutego 2020 roku do dnia 14 lutego 2023 roku;
- IX. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa, poprzez zniszczenie, dowodów rzeczowych wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych nr [...] pod poz. 1-2 na k. 48 akt sprawy (DRZ [...]).

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od orzeczenia tego żadna ze stron nie wywiodła zwyczajnego środka zaskarżenia i uprawomocniło się ono w dniu 22 lutego 2023 r.

Powyższy wyrok został zaskarżony kasacją przez Prokuratora Generalnego, wywiedzioną na niekorzyść R. Ż. Skarżący zaskarżył to orzeczenie w części, tj. w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.172 t.j.) i rozstrzygnięć z tym związanych, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 167 § 1 k.p.k. oraz art. 4 pkt 37 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 4 § 1 k.k., polegające na dokonaniu w odniesieniu do zarzucanego oskarżonemu R. Ż. czynu z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.172 t.j.) wadliwej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów w postaci opinii chemicznych dotyczących ujawnionej i zabezpieczonej u oskarżonego substancji roślinnej, pomijającej istniejącą w dacie orzekania, z naruszeniem zasad intertemporalnych wyrażonych w art. 4 § 1 k.k., zmianę normatywną art. 4 pkt 37 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie podwyższenia sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego z powyżej 0,2% do powyżej 0,3% części wagowych jako warunku uznania danej substancji za ziele konopi innych niż włókniste i zaniechaniu uzyskania w toku postępowania rozpoznawczego - z urzędu - uzupełniającej opinii chemicznej co do spełnienia kryteriów umożliwiających uznanie tej substancji roślinnej za środek odurzający, co powodowało, że w dacie orzekania brak było jednoznacznych i niebudzących wątpliwości podstaw do przyjęcia, iż zachowanie oskarżonego, polegające na posiadaniu w dniu 27 lutego 2020 r. znacznej ilości środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste, zawierających w swoim składzie powyżej 0,2 % sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego) wyczerpało ustawowe znamiona występku z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, z przyczyn wskazanych poniżej, okazała się oczywiście zasadna.

Skarżący ma bowiem rację wskazując, że sąd pierwszej instancji, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 4 § 1 k.k., nie wziął pod uwagę nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dalej powoływana jako u.p.n.), dokonanej ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2022 r., poz. 763), która weszła w życie w dniu 7 maja 2022 r. Na mocy art. 1 pkt 1 lit. c ww. noweli zmieniono art. 4 pkt 37 u.p.n., który po wprowadzeniu tej modyfikacji stanowi, że użyte na gruncie ustawy pojęcie „ziele konopi innych niż włókniste” oznacza „każdą naziemną część rośliny konopi (pojedynczą lub w mieszaninie), z wyłączeniem nasion, zawierającą powyżej 0,3% sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego); suma ta podlega zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku”. W konsekwencji wprowadzenia tej zmiany, w dacie wydania zaskarżonego wyroku, do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej za przestępstwo posiadania znacznej ilości środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste, konieczne było dysponowanie dowodem stwierdzającym, że posiadany przez oskarżonego susz ziela konopi zawierał powyżej 0,3 % sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego). W tej sprawie sąd tego rodzaju dowodem nie dysponował. Ze sprawozdania z przeprowadzonych badań chemicznych z dnia 28 lutego 2020 r. wynikało, że przekazany do badań, a ujawniony w dniu 27.02.2020 roku, w mieszkaniu zajmowanym przez R. Ż., susz roślinny zawierał delta-9 - tetrahydrokannabinol (Δ^9 THC) oraz inne kannabinoidy. Sumaryczna zawartość Δ^9 THC i kwasu Δ -9-THC-2-karboksylowego w badanej substancji wynosiła powyżej 0,2% wag (k. 53 – 53 v.). Tożsame konstatacje zawarto w opinii wydanej na podstawie ekspertyzy kryminalistycznej z zakresu badań chemicznych z dnia 7 lipca 2020 r., gdzie stwierdzono, że zawartość Δ^9 THC i kwasu 2 – karboksy-THC w suchej masie ziela konopi wynosi powyżej 0,2% (k. 105 – 107). Skarżący ma zatem rację, że opisana wyżej zmiana przepisów, obligowała sąd pierwszej instancji do dopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii fizyko-chemicznej w celu ustalenia, czy zawartość Δ -9 - tetrahydrokannabinolu i kwasu Δ -9-THC-2-karboksylowego w rzeczonym suszu przekraczała próg 0,3 % części wagowych. Opisane wyżej dokumenty nie zawierały bowiem odpowiedzi na to pytanie. W czasie, gdy

dokumentacja ta została sporządzona, ziele konopi innych niż włókniste stanowiła każda naziemna część rośliny konopi (pojedyncza lub w mieszaninie), z wyłączeniem nasion, zawierająca powyżej 0,20% sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego) – art. 4 pkt 37 u.p.n. w brzmieniu obowiązującym do 6 maja 2022 r. Okoliczność, że sąd pierwszej instancji rzeczony zmiany przepisów nie dostrzegł i w konsekwencji za wystarczające do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za przestępstwo posiadania znacznej ilości środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste uznał ww. dokumenty oraz nie dopuścił dowodu z ww. opinii uzupełniającej bez wątpienia wskazuje nie tylko na rażącą obrazę art. 4 § 1 k.k. oraz art. 4 pkt 37 u.p.n., ale i innych przepisów wskazanych w zarzucie kasacji, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 167 § 1 k.p.k. Uchybienie to bez wątpienia mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznawszy kasację za oczywiście zasadną, uwzględniając ją na posiedzeniu przeprowadzonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w punkcie III oraz w punkcie IX – w zakresie odnoszącym się do orzeczonego tam przepadku dowodu rzeczowego opisanego w punkcie 2 wykazu dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr [...] – i w tej części sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym sąd *meriti* uzupełni we wskazanym wyżej zakresie postępowanie dowodowe, a następnie wyda rozstrzygnięcie realizujące standard sprawiedliwości materialnej i proceduralnej, które jeśli zaistnieje taka potrzeba uzasadni w sposób respektujący wszelkie wymagania proceduralne.

Na zakończenie należy przypomnieć, że uchylenie wyroku we wskazanym wyżej zakresie spowodowało automatycznie „upadek” zawartych w tymże wyroku rozstrzygnięć o karze łącznej oraz zaliczeniu okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet tej kary. W orzecznictwie trafnie wskazuje się, że w przypadku uchylenia jednej z kar jednostkowych, rozstrzygnięcie o karze łącznej traci moc *ex lege*, a zatem sąd kasacyjny nie musi zawierać w wydanym wyroku rozstrzygnięcia o uchyleniu orzeczenia o karze łącznej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt V KK 617/19 oraz z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt II KK 127/17).

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

(M.K.)

[ł.n]